

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΓ'. - φύλ. 18 *

ΑΘΗΝΑ, ΣΑΒΑΤΟ, 2 ΤΟΥ ΜΑΗ 1915

* ΑΡΙΘΜΟΣ 563

ΕΝΑΣ ΛΑΟΣ ΥΨΩΝΕΤΑΙ ΑΜΑ ΔΕΙΞΗ
ΠΩΣ ΔΕ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ.

ΨΥΧΑΡΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ο ΑΔΕΡΦΟΣ ΜΟΥ Ο ΓΙΑΝΝΗΣ. Καλή φώτιση.
ΓΚΑΙΤΕ Φάουστ— Πιρόλογος στο θέατρο (Μετάφρ. Κ. Χα-
τζόπουλου).
ΓΟΥΣΤΑΒΟΣ ΓΚΕ-Γ-ΓΕΡΣΤΑΜ. Το βιβλίο του μικρού
άδερφού (τέλος).
ΘΕΑΤΡΟΦΙΛΟΣ. Κριτικό σημείωμα.
ΛΕΩΝ ΚΟΥΚΟΥΛΑΣ. Et nunc et semper.
ΔΗΜΟΣ ΝΗΣΙΩΤΗΣ. Μιά κουβέντα μου με τον κ. Πάλλη.
Ο ΝΟΥΜΑΣ. Δυό νέοι ποιητές.
ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΗΜΗΡΙΩΤΗΣ. Νύχτα—Ψυχή.
ΠΑΝΟΣ Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ. Δυό Δρόμοι.
Α. ΤΡΑΝΟΣ. Οί προστάτες μας.
Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ.— Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ.— ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜ-
ΜΑΤΟΣΗΜΟ.
ΕΙΚΟΝΕΣ. Πιάνος Ταγκόπουλος.— Α. Κουκούλας.— Τρεις
επισημασμένοι Βενιζελικοί.

“ΦΑΟΥΣΤ,”

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ

Διευθυντής. Ποιητής. Καμινός.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ἔσεις οἱ δυό, πὸν πάντα μ' ἔχετε
παρασταθεὶ κάθε στενόχωρη ὥρα,
πέτε μου ἀλήθεια τί παντέχετε
στὴ Γερμανία μ' ὅ,τι ἀρχινοῦμε τώρα ;
Στὰ πλήθη ἠδέλα νάρεσα, γιατί
καὶ ζοῦν κι ἄλλους βοηθοῦν νὰ ζοῦνε.
Στόλοι, σανίδες ἔχουνε μπηχτεὶ
καὶ μιὰ γιορτὴ ὅλοι καρτεροῦνε.
Με μάρτια ὀρθάνοιχτα ἔχουνε καθήσει
καὶ ποθοῦν κατιτίς νὰ τοὺς ξαφνίση.
Με τοῦ λαοῦ τὸ πνεῦμα ξέρω νὰ φιλιώσω,
μὰ ἔτσι ποτὲ δὲν εἶμουν στὰ στενά :
Στὸ πὶο καλὸ δὲν ἔχουν μάθει ἀληθινά,
μὰ ἔχουν πολλὰ διαβάσει ὥστόσο.
Πῶς δὴ γενῆ νάσαι τῆς ὥρας ὅλα,
καὶ σοβαρά, μὰ καὶ νάρεσουν κιόλα ;
Γιατὶ ἀγαπῶ τὸ πλῆθος, νὰ θωρῶ
στὴν παράγκα τὸς μέσα ὅταν χυμίζη,
σὲ στρυμωχτὸ στὴ στενὴ πόρτα μας σωρὸ

ἀπανωτὰ σὰν κῦμα ὅταν βουτίζη,
πρὶν τις τέσσερες, ὥρες πρὶν βραδιάση,
μὲ σπρωξιὲς στὸ ταμειὸ σὰν πολεμῶ,
σὰ σὲ λιμὸ στὴν πόρτα τοῦ ψωμῶ.
σκοτῶνεται μπυλιέτο νάγοράση.
Τὸ θάμα αὐτὸ σὲ κόσμῳ ὅποιος λογιῆς
ὁ ποιητὴς τὸ κάνει· ἔ, φίλε, μὴν ἀργῆς !

ΠΟΙΗΤΗΣ

Γιὰ τὸ λογιῆς τὸν κόσμῳ ἄς μὴ γρικῶ,
ποῦ ἡ ἔμπνευση πάει μπρὸς του νὰ μᾶς φύγη,
καὶ τοῦ πλῆθους τὸ κῦμα ἄς μὴ θωρῶ,
ποῦ ἄθελά μας στὸ ρέμα του μᾶς πνίγει,
στὸ στενὸ φέρε με ἡσυχῳ οὐρανῶ,
ποῦ ἡ ἀγνή χαρὰ στὸν ποιητὴ ξανοίγει,
ποῦ ἀγάπη καὶ φιλία βαθιά μας ξέρει
νὰ πλάθῃ, νὰ προκόβῃ μὲ θεῖο χέρι.

Ἄ, ὅ,τι ἀπὸ μέσα ἐκείθε πεταχτεὶ,
ὅ,τι δειλὰ τάχειλι μας ψευδίζει,
πότε ἄπλερο, πότε ἴσως πλέριο, ἡ ὀρμὴ
τῆς ἄγριας στιγμῆς μᾶς τὸ ἀφανίζει.
Συχνὰ ἂν στὰ χρόνια μέσα βασταχτεὶ,
τὴν ἀέριμ του μορφῆ τῆς κερατίζει.
Ὅ,τι γυαλίζει γιὰ στιγμῆς γεννιέται,
τὸ γνήσιο μόνον στοῦ; κατόπι μας δὲ σβηθεται.

ΚΩΜΙΚΟΣ

Γιὰ τοὺς κατόπι μόνον ἄς μὴ γρικοῦσα !
Κι ἂν ποῦμε πὸς γι' αὐτοὺς ἐγὼ μιλοῦσα,
τοὺς τωρινούς ποιός τότε εὐχαριστεὶ ;
Χρειαζοῦνται κι αὐτοὶ τὸν ἀνθρωπὸ τους,
κ' ἕνα ἄξιο παλικᾶρι ἀνάμεσό τους
φραντίζουμαι πὸς εἶναι κατιτί.
Ποῦ ξέρει κάτι εὐχάριστο νὰ δώση,
δὲν τὸν ταρατίζει τοῦ λαοῦ ἡ παραξενιά ;
τὸ κοινὸ του ποθεὶ νὰ μεγαλώσῃ ;
σιγοῦρα συχναντεὶ ἔτσι πὶο γερά.
Θάρρος λοιπὸν κι ἄς μοῦ γενῆς τὸ ἰδανικό ;
τὴ φαντασία κι ὅσα αὐτὴ σέρνει ἀπόλα :
αἴσθημα, πάθος, νοῦ καὶ λογικό,
μὰ θυμοῦ το ! ὄχι δίχως τρέλα κιόλα !

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Πρῶτα ὅμως βάλτε δροσὴ ! Τὶ νὰ δοῦνε
μαζεύονται, νὰ βλέπουν ἀγαποῦνε.
Στὰ μάτια ἂν ξετυλίγονται πολλὰ
ὥστε ὁ κόσμος νὰ χάσκῃ ξαφνισμένος,
τότε πλατιά εἶσαι ἀμέσως κερδισμένος
καὶ κοσμοαγαπημένος στὰ καλά.
Με τὸν ὄγκο τὸ πλῆθος τὸ κερδαίνουν,
κάθενας βρίσκει κάτι μοναχός.

Πολλὰ ὅποιος φέρνει, φέρνει κάτι καθενὸς
κι ὅλοι τους πιά εὐχαριστημένοι βγαίνουν.
Κοματιαστὸ δίνε τὸ ἔργο ἀπ' τὴν ἀρχή!
Ἔνα τέτοιο γιαχνὶ σοῦ πιτυχαίνει·
σερβίρεται εὐκολα στὸ νοῦ ὅπως κατεβαίνει.
Κάτι ὀλάκερο ἂν δώσης, τί θὰ βγῆ;
Πάντα κομάτια ἀπ' τὸ κοινὸ θὰ γένη.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Δὲ νοιώθετε πὼς τέτοια μιὰ ἀτσαλιά
ἐνὸς γνήσιου τεχνίτη δὲν ταιριάζει!
Τῶν σκιτζίδων τὴν πρόστυχη δουλειὰ
σὰ νᾶχετε γι' ἀρχή-σας μοιάζει.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Μιὰ τέτοια κατηγορία δὲ μὲ πιάνει;
Ποῦ θέλει κάτι στὰ σωστὰ νὰ κάνη,
ἄς διαλέξῃ καὶ σύνεργο καλό.
Σκέψου πὼς ξύλο ἔχεις νὰ σκίσης ἀπαλὸ
καὶ γιὰ ποιὸν γράφεις κοίτα! Ἄν ἔχει ἐρθεῖ
ὁ ἕνας ἀπὸ πλήξη, οἱ ἄλλοι χορτασμένοι
ἀπὸ περισσίο δεῖπνο ὅτι ἔχουν σηκωθεῖ,
καὶ τὸ χειρότερο: ἄλλοι εἶναι φερμένοι
τὴ φημερίδα ὅτι ἔχουν διαβασμένη.
Ἄφαιρεμένους, σὰ σὲ μασκαράτα,
ἢ περιέργεια μᾶς τοὺς φέρνει ἐδῶ γραμμὴ
τῶν στολιδιῶν τους κάνουν οἱ κυρίες παράτα
καὶ παίζουν μαζὶ δίχως πληρωμὴ.
Στίς ποιητικὲς σου τί ὄνειρεύεσαι κορφές;
Γεμάτη σάλα ποιά χαρὰ σοῦ δίνει;
Τοὺς προστάτες σιμότερα γιὰ δές!
Κρούοι εἶναι αὐτοί, χυδαῖοι ἐκεῖνοι.
Χαρτιά νὰ παίξῃ ποιὸς ποθεῖ μετὰ ἀπ' τὸ δράμα,
ποιὸς ἄσωτη νυχτιὰ μὲ κόρη ἀντάμα.
Ἔ, γιὰ τέτοιους σκοποὺς τί βασανίζεις,
φτωχὲ τρελέ, τίς Μοῦσες τίς καλές;
Σοῦ λέω, ὅσα μπορεῖς πολλὰ ἄς σκορπίζεις,
ἔτσι δὲ χάνεις τὸ σκοπὸ ποτές.
Τὸν κόσμον ζήτα νὰ μερδεύης μόνο,
νὸ τὸν εὐχαριστήσης δὲν μπορεῖς — —
Πὼς σοῦρχεται; Χαρὰ γρικᾶς ἢ πόνο;

ΠΟΙΗΤΗΣ

Σύρε ἄλλο δοῦλο γύρεψε νὰ βρῆς!
Τὸ πιδ ψηλὸ του δίκιο ὁ ποιητής,
τὸ ἀνθρώπινο, ποῦ τοῦχει δώσει ἡ φύση,
γιὰ χατίρι σου ἀνόσια νὰ πουλῆσῃ!
Μὲ τί ὄλες τίς καρδιὲς ταράζει;
Μὲ τί κάθε στοιχεῖο ὑποτάζει;
Δὲν εἶν' αὐτὸ ἡ ἄρμονία, ὅπου χυμίζει
ἀπ' τὴν καρδιά καὶ κεῖ τὸν κόσμον κλειὲ ξανά.
Ἢ ὅταν ἡ φύση ἀδιάκοπα τυλίξῃ
στὸ ἀδράχτι τὴν ἀτέλειωτη κλωνά,
τὸ πλῆθος τὸ ἄρρυθμο τῶν ὄντων σὰ βουίξῃ
ἀνάκατα—ναί, ποιὸς παντοτινὰ
τὴ σειρὰ τὴ μονότονη μοιράζει,
ρυθμὸ τῆς δίνει, ὡς τῆς φυσᾶ ψυχῆ;

Στὸ γενικὸ τὸ ἀγίασμα ποιὸς τὸ κράζει
κι ἄρμονικὰ ἐκεῖ τὸ καθένα ἀχει;
Τὴν μόρα ποιὸς σὲ πάθη λει; θλιμένη
ψυχὴ μὲ ροδοσοῦρουπο φωτᾶ;
τὴν ἀνοιξὴ ὅλη ποιὸς σκορπᾶ ἀνθισμένη
στὰ πόδια τῆς ἀγάπης του μπροστά;
Ποιὸς πλέκει φύλλα ἀπλὰ καὶ στεφανώνει
τὴν καθεμιὰ τὴν ἀρετῆ;
Σμίγει θεοὺς, τὸν Ὀλυμπο στεριώνει;
Τοῦ ἀνθρώπου ἡ δύναμη σμιγμένη στὸν ποιητή.

ΚΩΜΙΚΟΣ

Ἔ, τὸ χάρισμα αὐτὸ μεταχειρίσου
καὶ βάλε ἴσια μπροστὰ τὴν ποιητικὴ σου,
σὰ νᾶτανε καμιὰ ἐρωτοδουλειὰ.
Τυχαῖα κανεῖς σιμώνει, αἰστάνεται, κολλᾶ,
σιγὰ σιγὰ μερδεύεται. Πληθαίνει
ἢ εὐτυχία, κατόπι ἐμπόδιο βγαίνει,
σὲ μάγια πλέει, ὡς που ὁ πόνος νὰ φανῆ,
ἀπάντεχα ρομάντισο ἔχει γενεῖ.
Ἔ, ἕνα παρόμοιο δράμα ἄς φτιαξῆς!
Μεστὴ τοῦ ἀνθρώπου τὴ ζωὴ ἄς ἀδράξῃς!
Ἢ ὅλοι τὸ ζοῦν, μὰ δὲν τὸ ξέρουνε πολλοί,
ὅπου κι ἂν πιᾶσης, κάνει ἐντύπωση καλή.
Σὲ παρδαλὲς εἰκόνας καθαρότη λίγη,
σὲ πολλὴ πλάνη σπύθα ἀλήθεια ἄς σμίγῃ,
καὶ τὸ πιδ ὠραῖο, πιὸτὸ θὰ ἐτοιμαστῆ,
ποῦ μαγεύει ὀλονοὺς κ' εὐχαριστεῖ.
Τότε τὸ ἄνθος τῆς νιότης μαζευτό,
ταῦτιά στὴν ἀποκάλυψη τεντώνει,
κάθε ἀπαλὸ πνεῦμα στὸ ἔργο σου σκυφτό
τὴ μελαγχολικὴ θροφῆ μαζώνει.
Τότε μιὰ τῶνα καὶ μιὰ τᾶλλο βράζει.
καθέννας τί ἔχει στὴν καρδιὰ κοιτάζει.
Ἢκόμα εἶν' ἐτοιμοὶ νὰ κλαῖν καὶ νὰ γελοῦνε,
τὴ λάμψη χαίρουνται, τιμοῦνε τὴν ὁρμὴ·
τοὺς ὄρμους πιά ἂν δὲν εὐχαριστεῖ,
μὰ ὅσοι γίνονται χάρη σοῦ χρωστοῦνε.

ΠΟΙΗΤΗΣ

Δόσε μου πάλι τὸν καιρὸ,
ποῦ γύρευα καὶ γὼ νὰ γένω,
ποῦ τὸ τραγοῦδι μου ἠχερὸ
κῦμα κυλοῦσε φουσκωμένο.
Τὸν κόσμον μοῦκρυβε ἄχνα λές,
μοῦ τάξαν τὰ μπουμπούκια θάμα
καὶ θέριζα στίς λαγκαδιὲς
μυριάδες τὰ λουλουδία ἀντάμα.
Δὲν εἶχα τίποτε, ὅμως εἶχα πλήθια:
Χαρὰ στὴν πλάνη, τὴν ὁρμὴ γι' ἀλήθεια.
Τὴ δίψα ἐκείνη ἀκράτη δὸς μου πίσω,
τὴν τρεῖσβαθὴ πικρὴ εὐτυχία,
νὰ μπορῶ νὰ μισήσω, νὰγαπήσω,
δὸς μου τὴ νιότη μου ξανά.

ΚΩΜΙΚΟΣ

Ἢ νιότη, φίλε, σοῦ εἶναι χρεῖαστὴ
ἄμα σὲ ζῶνῃ ὁ ἔχτρος στὴ μάχη,

ἄμα κοπέλα νόστιμη θὰ λάχη
 στὸ λαϊμό σου μὲ βιά νὰ κρεμαστῇ,
 ἄμα τῆς βαρειᾶς νίκης τὸ στεφάνι
 ἀπ' τὸ στάδιο σοῦ νεύη μακρινά,
 ἄμα κατόπι ἀπὸ χοροῦ τουφάνι
 ἢ νύχτα μὲ ξεφάντωσες περῶ.
 Μὰ μὲ θάρρος καὶ χάρη τὸ γνωστὸ
 στὴν ἄρπα σας παιγνίδι νάκλουθᾶτε,
 σ' ἓνα σκοπὸ ἀπ' τοὺς ἴδιους βαιλτὸ
 χαρωπὰ πλανεμένοι νὰ τραβᾶτε,
 νὰ ἀπὸ σᾶς, γεροαφέντες, τί ζητοῦμε!
 Καὶ πῶς λίγο γι' αὐτὸ δὲ σᾶς τιμοῦμε.
 Δὲ μᾶς κάνουν παιδιὰ τὰ γερατιά,
 μᾶς βρίσκουν μόνο ἀληθινὰ παιδιὰ.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

"Ἐ πὰ ἀρκετὰ μοῦ ρητορεύετε,
 καὶ καμιά πράξη δεῖχτε νὰ φανῇ.
 Ἐκεὶ πού κοπλιμένα ἐδῶ τορνεύετε,
 μπορεὶ ὠφέλιμο κάτι νὰ γενῇ.
 Γιὰ ἔμπνευση τί βγαίνει νὰ μιλῆς,
 δὲ θὰ σοῦ ρθῇ ποτὲς ὅσο διστάξεις.
 Ἄμα τὸ θέλῃς νᾶσαι ποιητής,
 τὴν ποιήση πρέπει νὰ προστάξεις!
 Τὸ ξέρεις ἐδῶ τί θὰ χρειαστοῦμε,
 βαρεῖα πιοτὰ γυρεύουμε νὰ πιοῦμε.
 Ἔλα λοιπὸν καὶ φτιάστα μου γοργά!
 Ὅ, τι δὲ γίνῃ σήμερα, αὔριο εἶναι ἀργά.
 μέρα δὲν πάει οὔτε μιὰ κανεὶς νὰ χάσῃ,
 τὸ βολετὸ νὰ γίνῃ θαρρετὰ
 ἀπ' τὸ σβέροκο ἢ ἀπόφαση ἄς τὸ πιάσῃ,
 ἔτσι κατόπι δὲν τὸ παραιτᾶ
 καὶ μπρὸς τραβᾶ, γιατί ἔχει βιάσῃ.
 Στοῦ τόπου μας—τὸ ξέρεις— τὶς σκηνὲς
 ὅ, τι μπορεὶ καθέννας δοκιμάζει,
 ὥστε τώρα ἂν μοῦ τρίψῃς μὴ σὲ νοιάζῃ
 σκηνογραφίαις καὶ μηχανέσι.
 Φεγγάρι κ' ἥλιο ἐδῶ μεταχειρίσου,
 ἀσώτεψε τᾶστέρια ὅσο μπορεῖς,
 βράχους, νερά, φωτιὰ στὴ διαθεσὴ σου
 καὶ ζῶα καὶ πουλιὰ θὰ βρῆς.
 Ἔτσι ἐδῶ στὴ στενή μας τὴ σκηνή
 τὴν πλάση ὅλη δρασκέλα ὁμάδι
 καὶ πέρνα μὲ σπιουδὴ στοχαστικὴ
 ἀπ' οὐρανὸ μέσ' ἀπ' τὴ γῆς στὸν Ἄδη!

(Μεταφραστικὴ δομὴ) ΚΩΣΤ. ΚΑΤΖΟΗΟΥΛΟΥ

HEINE. — Ὁμοίω εἶναι τὸ καλλιτέχνημα ὅταν τὸ θεῖο
 σκόβει φιλικὰ στὸ ἀνθρώπινο—ἢ Ἄρτεμη φιλεῖ τὸν Ἐνδυ-
 μίωνα. Μεγαλόπρεπο, ὅταν τὸ ἀνθρώπινο ὑψώνεται με-
 γαλοδύναμα στὸ θεῖο.—Ὁ Προμηθεὺς ἀψηφάει τὸ Δία, ὁ
 Ἄγαμέμνωνας θυσιάζει τὴν κόρη του. Ἡ χριστιανικὴ ἰδέα
 εἶναι ὡραία μαζὶ καὶ μεγαλόπρεπη.

ΚΑΛΗ ΦΩΤΙΣΗ!

Ἡ κατάστασι, λένε τώρα ὄλοι, Κυβέρνηση, Ἐπι-
 τελεῖα, Α-Ω καὶ λοιποὶ παράγοντες—καὶ καλὰ πού
 τᾶναγνώρισαν τέλος πάντων—εἶναι κρισιμώτατη καὶ
 σύντομα ἢ Κυβέρνηση θάποφασίσῃ σοβαρὰ πράματα.
 Περιμένουμε λοιπὸν νὰ δοῦμε ὑστερ' ἀπὸ τόσα ξεγε-
 λάσματα, ποιὲς θάναι οἱ σοβαρὲς ἀποφάσεις κ' εὐλό-
 γηστε νὰ εἶναι τέτιες ὥστε ἡ φοδισμένη καὶ παραδαρ-
 μένη καρδιά τοῦ Ἔθνους νάρθῃ στὸν τόπο τῆς νοιώ-
 θοντας πὼς μπήκαμε τέλος σὲ δρόμο πού θάχουμε ἐλ-
 πίδες νὰ μᾶς βγάλῃ κεὶ πού θέμε.

Στὸ μεταξὺ μποροῦμε νὰ διατυπώσουμε ὀλίγα με-
 ρικὲς ἀπορίες πάνου σὲ ὅσα κατὰ τίς κυβερνητικὲς ἐφη-
 μερίδες σκέφτεται καὶ κηρύχνει καὶ προβάλλει καὶ ζη-
 τᾶει ἡ Κυβέρνηση, ὅσο διαπραγματεύεται μὲ τὴν Ἄν-
 τάντ. Τὸ κυβερνητικὸς ὁμῶς πού λέμε γιὰ τίς ἐφημερί-
 δες μὴν τὸ πάρῃ κανεὶς πολὺ κυριολεκτικὰ, γιατί χρειά-
 ζεται μπουσουλὰς γιὰ τὴν ἐξακρίβωση, ποιὲς εἶναι σω-
 στὰ τέτιες καὶ ποιὲς ἐπιτελικακὲς, ποιὲς καὶ τὰ δύο,
 ποιὲς τῆς μισῆς Κυβέρνησης ἢ ἐνὸς κομματιοῦ καὶ ποιὲς
 τῆς ἄλλης μισῆς, καὶ ποιά μέρα εἶναι τὸ ἓνα καὶ ποιά
 τὸ ἄλλο. Μποροῦμε νὰ πῶμε μόνο πὼς κείνη πού ξεχω-
 ρίζει τώρα μὲ τὴν ἀρθρογραφίαν τῆς εἶναι ἡ «Ν. Ἡμέ-
 ρα», πού δὲν εἶναι παράξενο νὰποτελῇ τριπλὴ συνεν-
 νόησι μὲ τὸ ἐπιτελεῖο καὶ μὲ τὸ Στράτο, γιατί ὁ Στρά-
 τος, καθὼς φαίνεται, παίζει, «τῶν οἰκῶν ἡμῶν ἐμπι-
 πραμένον», τραμπάλα μὲ τὸ Γούναρη. Ἄπ' ἔπου τέ-
 λος πάντων κι ἂν προέρχονται, κατὰ κείνα πού δια-
 βάζουμε ἡ Κυβέρνηση, ἀφοῦ ἡ ἴδια πρότεινε νὰ βγοῦμε
 ἀπὸ τὴν οὐδετερότη μόνου μὲ τὸ Στόλο μας καὶ ἡ Ἄν-
 τάντ τὸ δέχτηκε, τώρα ζητᾶει, γιὰ νὰ κἀνῃ τὸ συμφω-
 νημένο, ἐγγύησι γιὰ τὴν ἀκερισύνη τοῦ Κράτους μας
 τοῦ σημερνοῦ, κ' ἐπειδὴς δὲν ἔλαβε ἀπάντησι ἢ ἔλαβε
 ἀρνητικὴ, βγαίνει καὶ καταγγέλλει—ὄλη ἡ Κυβέρνησι
 ἢ ἡ μισὴ ἢ μόνου οἱ κηδεμόνες, δὲν τὸ ξέρομε—πὼς οἱ
 Δυνάμεις τῆς Ἄντάντ μᾶς ἐκδιάζουν, πὼς μᾶς ὀχτρεῖ-
 ούνται κ' ἔχουν κακὰ σκέδια γιὰ τὴν ἀκερισύνη μας
 καὶ πὼς, ἂν πολεμήτομε ὡς σύμμαχοι τους, κινδυ-
 νεύει ἡ ἀκερισύνη, γι αὐτὸ καὶ δὲ θὰ κουνηθοῦμε, ἂν
 δὲν μᾶς ἐξασφαλίσουε.

Πάνου σ' αὐτὰ ἐμεῖς ρωτᾶμε: Ἔχομε κηρυχτὴ καὶ
 μᾶς ἔχουν ἀναγνωρίσει ὄλοι γιὰ Κράτος οὐδέτερο ὡς
 τὴν Ἑλβετία, ὥστε, ἂν δὲν βγοῦμε ἀπ' τὴν οὐδετερό-
 τη, νάχουμε ἐξασφαλισμένη τὴν ἀκερισύνη, πού φο-
 δοῦμαστε πὼς θὰ χάσομε, ἂν βγοῦμε δίχως ἐξασφά-
 λιση; Κι ἂν ἀνεξάρτητα ἀπ' τὸ βουργαρικὸ κίνδυνου
 ἔχομε συμφέρο νὰ βγοῦμε, μὰ ἢ Ἄντάντ δὲ μᾶς
 ἐξασφαλίζει, γιατί σκέφτεται ἴσως παραχωρήσει σὲ
 βάρος μας, μήπως ἐμεῖς βγαίνοντας μαζὶ τῆς κη-
 ρύχνομε μ' αὐτὸ ἐτι παραδεχόμεστε νὰ κἀνομε τίς
 παραχωρήσεις; Καὶ ἂν μὴ βγαίνοντας ἢ Βουργαρία
 ὑποθέσομε πὼς μᾶς ἀφίνει, ὅταν βγοῦμ' ἐμεῖς, νὰ δια-
 θέσομε πέρ' ἀπ' τὰ σύνορά μας τὸ στρατό μας καὶ